

DE CULTUURFORMATIE STEUNT GEMEENTEN BIJ INVULLING COMBINATIEFUNCTIES

“We kunnen cultuurcoaches in alle soorten en maten aanleveren”

De Cultuurformatie is namens de culturele sector ondertekenaar van de Impuls brede scholen, sport en cultuur. De Cultuurformatie ondersteunt gemeenten, scholen en culturele instellingen bij de praktische invulling van de combinatiefuncties. Zes procent van de combinatiefuncties moet in de cultuursector worden gevonden. In gesprek met Bert Holvast, directeur van de Federatie van Kunstenaarsverenigingen en procescoördinator van de Cultuurformatie. >

KUN JE IETS VERTELLEN OVER DE PLAATS VAN DE CULTUURFORMATIE IN DE CULTURELE WERELD? HOE MOETEN WIJ IN DE SPORT DE CULTUURFORMATIE DUIDEN?

“Bij jullie in de sportwereld is de sportkoepel NOC*NSF een begrip. De cultuur in Nederland heeft zo'n koepel nooit gekend, er was nooit één adres. Je moet de Cultuurformatie zien als een flexibel samenwerkingsverband van tientallen culturele koepels en kunstenaarsorganisaties. Er zitten zowel werkgevers- als werknemersorganisaties in, maar ook de culturele sector in z'n volle breedte maakt er deel van uit. Van professionele kunst, amateurkunst, concertzalen, theaters tot dansgezelschappen. We zijn echter geen zware koepel zoals NOC*NSF. Want naast veel overeenkomsten tussen sport en cultuur, zijn er ook belangrijke verschillen. De sportsector heeft een grote koepel en veel kleine verenigingen, die meer, minder of niet professioneel zijn. De cultuursector is totaal anders. Wij zijn zeer geor-

ganiseerd en hebben een basisinfrastructuur die door de overheid wordt betaald. Orkesten, theaters, balletgezelschappen, netwerken kunstzinnige vorming, het wordt allemaal zwaar betaald door de overheid. We werken dus op een totaal ander speelveld dan de sport. We zijn ook geen zware koepel omdat onze sector vól zit met professionele instellingen. Onze rol bestaat daarom vooral uit advisering en verbindingen maken, sportkoepels zijn meer bezig met opbouw en ondersteuning van verenigingen.”

EN WELKE OVEREENKOMSTEN TUSSEN SPORT EN CULTUUR ZIE JE?

“Sport en cultuur zijn collegiale werkvelden. Een goed boek lezen of theater maken blijft natuurlijk wezenlijk anders dan proberen zo hoog mogelijk te springen. Maar in de jeugdbeleving lopen cultuur en sport soms naadloos in elkaar over, denk bijvoorbeeld aan urban dance. Ook is het vrij makkelijk om bewegingsprojecten cultureel aan te vullen, laat jongeren

er multimediale activiteiten bij doen. Zet foto's of filmpjes op internet of laat ze zien op een voorlichtingsbijeenkomst op school. Ik ervaar het als een verrijking om met mensen uit de sport samen te werken. Sport en cultuur delen bijvoorbeeld het anti-bureaucratisch gen, beide zijn we zeer op onze hoede voor een teveel aan bureaucratie. We willen gewoon aan de slag. Sport en cultuur spreken daarin dezelfde taal, anders dan het onderwijs. Sport en cultuur hebben ook dezelfde drive: werken met jongeren, jongeren willen begrijpen, jongeren actief krijgen en zoeken naar talent. Daar steken beide sectoren veel energie in.”

WAAROM IS VANUIT CULTUREEL OOGPUNT DE IMPULS BREDE SCHOLEN, SPORT EN CULTUUR EEN GOED IDEE?

“Cultuureducatie hoort bij de kernspeurtocht van de hele culturele sector. Ook het beste orkest ter wereld – het Concertgebouworkest – heeft een grote

educatieve afdeling. Die continu worstelt met de vraag hoe contact te maken met de jeugd. Elke culturele organisatie staat voor die vraag. En waar vind je jongeren? Op school, en zeker op scholen met verlengde schooldagen. De Impuls komt ook overeen met de eigen doelstelling van de Cultuurformatie: elke jongere de kans geven om voor z'n 18e een kunstdiscipline actief te beoefenen. Dat lijkt op de sportwereld. Wij moeten ook veel moeite doen om jongeren in beweging te krijgen.

De worsteling van hoe je publiek en ledenbestand steeds te vernieuwen is voor beide sectoren een natuurlijke. De maatschappelijke betekenis is ook dezelfde. Beiden krijgen overheidsgeld, nodig om de belangstelling onder mensen aan te wakkeren. Publieke waardering is voor beide sectoren belangrijk. Wie geen publieke waardering krijgt en zich probeert te onttrekken aan z'n maatschappelijke verantwoordelijkheid, zal op termijn z'n publieke steun verliezen. Het is voor sport en cultuur een existentiële voorwaarde om altijd te zoeken naar nieuwe mensen. Wij willen volle zalen, verenigingen willen voldoende aanwas van leden.”

“Onze rol bestaat vooral uit advisering en verbindingen maken”

SATIES. MAAR EEN HANDTEKENING ALLEEN IS NIET GENOEG, WAT IS JULLIE ROL VERDER?

“Als het gaat om combinatiefuncties in de culturele sector en het onderwijs zijn wij hét adres voor gemeente-ambtenaren. We helpen gemeenten, scholen en culturele organisaties om combinatiefuncties op cultureel gebied invulling te geven. Wij zorgen dat scholen en cultuurambtenaren al hun problemen rond combinatiefuncties direct en praktisch kunnen oplossen. Maar we zijn er ook voor sportambtenaren of sportverenigingen die cultuur een plaats willen geven in een combinatiefunctie. Wij zijn een professionele partij. Wie niet zelf z'n partners kan vinden, kan via de Cultuurformatie direct aan honderden plekken komen waar goede samenwerkingspartners zijn te vinden. Eind 2008 zaten we op 4 procent ingevulde combinatiefuncties in de culturele sector, afgesproken is 6. Er zijn honderden culturele instellingen die allemaal een professioneel werkgeverschap kennen. We kunnen cultuurcoaches in alle maten en kleuren aanleveren. No problem.”

WAT KUNNEN DE GEMEENTEN HIERIN BETEKENEN?

“Elke actieve ambtenaar zal dezelfde drang voelen als culturele organisaties of sportverenigingen. Hoe kan hij of zij zorgen dat de publieke voorzieningen in de eigen gemeente herkenbaar zijn en betekenisvol zijn voor de mensen? In steden worstelen veel ambtenaren met de jeugd- en onderwijsproblematiek. Voor hen is het belangrijk om te weten dat cultuur – maar ook sport – belangrijke partners kent bij het zoeken naar antwoorden op de maatschappelijke problemen. Een gemeenteambtenaar staat voor dezelfde vragen als een manager van een culturele instelling. Het is geen formeel bondgenootschap, maar één uit het hart.”

DE CULTUURFORMATIE IS VANUIT DE CULTURELE WERELD DE ONDERTEKENAAR VAN DE IMPULS BREDE SCHOLEN, SPORT EN CULTUUR. SAMEN MET GEMEENTEN, RIJKSOVERHEID, NOC*NSF EN DE GEZAMENLIJKE BESTUURLIJKE ONDERWIJSORGANISATIES.

CULTUURCOACHES?

“Ja, wij spreken over cultuurcoaches. We kregen last van onze tong toen we moesten praten over ‘combinatiefuncties vanuit Impuls brede scholen, sport en cultuur’. Dit bekt natuurlijk niet. In het woord cultuurcoach zit iets heel praktisch, want het is coachen. Het moeten mensen zijn die *doen*.”

ZIEN JULLIE OOK EEN ROL VOOR DE CULTUURFORMATIE IN DE ONDERSTEUNING VAN CULTUURCOACHES?

“Zeker. We bouwen momenteel aan een virtuele community, nog dit kwartaal moet de website www.cultuurcoach.org de lucht in. Hier kunnen mensen uit de praktijk hun ervaringen kwijt, dagboeken schrijven, uitnodigingen voor kennisbijeenkomsten en filmportretten van cultuurcoaches. We brengen een dvd uit, waarin je zeven acteurs kunt aanklikken die persoonlijk tegen de cultuurcoach praten, zoals Peter Faber. Klik je op z'n neus, dan kom je op de website.

En we maken links, onder meer naar YouTube. Want ook in Parijs, Londen en New York gebeuren prachtige dingen die cultuurcoaches kunnen inspireren.”

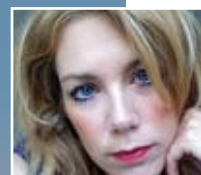
DE CULTUUR
FORMATIE

www.cultuurformatie.nl - www.cultuurcoach.org

Bert Holvast is te bereiken via info@cultuurformatie.nl

CULTUURCOACH TANJA ZIEVERINK

TANJA (31) IS DOCENT DRAMA EN MUZIEK BIJ DE VMBO-OPLEIDING VAN HET WELLANT-COLLEGE IN AMERSFOORT. DAARNAAST GEEFT TANJA THEATER- EN MUSICALLESSEN AAN ACHT GROEPEN JONGEREN VAN HET UTRECHTS CENTRUM VOOR DE KUNSTEN (UCK). BIJ HET UCK WERKT ZE VANUIT HAAR EIGEN THEATERBEDRIJF, DAT CURSUSSEN, TRAININGEN EN VOORSTELLINGEN ONTWIKKELT.

TANJA: “IK VIND HET BELANGRIJK DAT LEERLINGEN KENNISMAKEN MET VERSCHILLENDE KUNSTUITINGEN. LEERLINGEN VERDIENEN DE KANS TE KRIJGEN OM HUN CREATIVITEIT TE ONTDEKKEN EN TE ONTPLOOIEN. KUNSTZINNIGE VORMING IS DAARTOE EEN GOED MIDDEL. EEN ENTHOUSIASTE DOCENT DOET DE REST. IK BEHOUD MIJN EIGEN ENTHOUSIASME DANKZIJ DE COMBINATIE VAN ONDERWIJS EN CULTUUR. BIJ HET UCK KAN IK MIJN CREATIVITEIT KWIJT IN REGISTREREN, SCHRIJVEN EN SPELLEN. IN HET ONDERWIJS VERGROOT IK MIJN DIDACTISCHE VAARDIGHEID. BOVENDIEN, MIJN PERSOONLIJKE ONDERWIJSDOEL IS OM ELK JAAR MINSTENS EEN LEERLING ENTHOUSIAST TE MAKEN VOOR DE KUNSTEN.”

MEDIACOACH ROOS WOLTERS

ROOS (28) IS MEDIACOACH BIJ DE BIBLIOTHEEK VAN CAPELLE AAN DEN IJSEL. VANUIT DIE FUNCTIE IS ZIJ OOK VAKLEERKRACHT LEESBEVORDERING EN NIEUWE MEDIA AAN DE PLAATSSELIJKE MONTESSORISCHOOL. DAAR WERKT ZE DE ENE HELFT VAN DE WEEK, IN DE BIEB MAAKT ZIJ DE ANDERE HELFT VOL. ROOS HEEFT PABO GEDAAN EN LITERATUURWETENSCHAPPEN GESTUDEERD.

ROOS: “LEESBEVORDERING EN MEDIAWISSELS STAAN IN HET ONDERWIJS NIET HOOG OP DE AGENDA. ALS MEDIACOACH HOOP IK DAAR VERANDERING IN TE BRENGEN. OP DE SCHOOL WAAR IK WERK, STOND VROEGER VOORAL TECHNISCH LEZEN OP HET ROOSTER. NU ZE VIA DE BIBLIOTHEEK MIJ ALS MEDIACOACH INSCHAKELEN, ZIJN LEESBEVORDERING EN BOEKPROMOTIE VAST ONDERDEEL VAN DE LESSEN GEWORDEN. PLEZIER HEBBEN IN LEZEN STIMULEERT KINDEREN VEEL MEER IN HUN LEES- EN TAALONTWIKKELING DAN ALLEEN TECHNISCH LEZEN. MEDIAWISSELS LAAT OOK AAN BIJ DE KINDEREN. WE ZIJN DAN BEZIG MET COMPUTERVERVAARDIGHEDEN, INTERNET, TEKSTWERKEN OF POWERPOINT. OF WE BESTEDEN AANDACHT AAN GAMES OF DE ROL VAN RECLAME, ZODAT KINDEREN HET VERSCHIL KENNEN TUSSEN COMMERCIELE EN NIET-COMMERCIELE WEBSITES.”